

مهندس رضا پورمهدی علارلو
کارشناس مجتمع تحقیقات کاربردی و تولید
شرکت توسعه کشت دانه‌های روغنی

برداشت کلزا

باید به این نکته اشاره شود که تنظیمات کمباین ممکن است بسته به شرایط زمین، مزرعه، منطقه و نوع کمباین مقداری تفاوت داشته باشد و تنظیمات دقیق باید توسط رانندگان با تجربه و کارشناسان فنی مجرب صورت گیرد. همچنین باید از برداشت کلزا در هوای گرم و خشک خودداری نمود و از این جهت در مناطق خشک بهتر است عملیات برداشت در اوایل صبح و اواخر روز انجام شود، ولی در مناطق مرطوب در صورت وجود شبنم روی غلاف‌ها، جهت جلوگیری از افزایش رطوبت دانه باید برداشت را بعد از خشک شدن شبنم شروع نمود.

برداشت غیرمستقیم کلزا زمانی که حدود ۴۰ الی ۵۰ درصد دانه‌های کلزا به رنگ قهوه‌ای تا سیاه در آمده باشد، انجام می‌شود که ابتدا به کمک دروگر یا سواتر بوته‌ها درو شده و به طور نواری روی زمین قرار می‌گیرند و پس از خشک شدن، توسط خرمنکوب دانه‌ها را جدا می‌کنند. با توجه به شرایط اقلیمی و کمبود امکانات مورد نیاز در کشور، برداشت غیر مستقیم چندان مرسوم نیست.

با توجه به نزدیک شدن زمان برداشت کلزا در خیلی از مناطق کشور، نکاتی در این رابطه یادآور می‌گردد.

مرحله برداشت در زراعت کلزا از حساسیت خاصی برخوردار بوده و در صورت عدم توجه به نکات ضروری، ریزش محصول و کاهش عملکرد را به دنبال خواهد داشت.

برداشت کلزا معمولاً به دو روش مستقیم و غیر مستقیم انجام می‌شود. در روش مستقیم زمانی که حدود ۸۵ الی ۹۰ درصد دانه‌های کلزا به رنگ قهوه‌ای تا سیاه در آمده و رطوبت دانه به کمتر از ۱۵ درصد رسیده باشد، اقدام به برداشت مستقیم مزرعه با کمباین می‌نمایند. در این روش توصیه می‌شود از کمباین‌های نو و سالم جهت برداشت استفاده گردیده و تنظیمات مربوط به کمباین به دقت انجام شود. سرعت حرکت کمباین حین برداشت می‌بایست کند بوده (حدود دو کیلومتر در ساعت) و کمباین مجهز به هد مخصوص برداشت کلزا باشد. هد مخصوص برداشت کلزا دارای چرخ و فلک انگشتی دار و تیغه‌های برش عمودی است. چرخ و فلک تا حد امکان در بالاترین سطح قرار گرفته و سرعت چرخش آن حدود ۲۱ دور در دقیقه تنظیم شود. سرعت کوبنده حدود ۸۵۰ دور در دقیقه و فاصله کوبنده و ضد کوبنده در قسمت جلو حدود ۳۰ میلی‌متر و در قسمت عقب ۱۶ میلی‌متر در نظر گرفته شود. سرعت بادبزن حدود ۳۵۰ دور در دقیقه باشد. اندازه غربال کاه ۱۰-۶ میلی‌متر و اندازه غربال دانه ۴-۳ میلی‌متر تنظیم شود.